

PŘÍSPĚVEK K FAUNISTICE ZÁSTUPCŮ RODU PHYLLONORYCTER HÜBNER, 1822
V ČESKOSLOVENSKU

BEITRAG ZUR FAUNISTIK DER VERTRETER DER GATTUNG
PHYLLONORYCTER HÜBNER, 1822 IN DER TSCHECHOSLOWAKEI
(LEPIDOPTERA, GRACILLARIIDAE)

Aleš Laštůvka

Zdeněk Laštůvka

Tato zpráva je výsledkem faunistického průzkumu druhů rodu Phyllonorycter Hb. prováděného v letech 1972-1976 a částečně 1977-1983. Pozornost byla věnována především území jižní Moravy a západního Slovenska, ojedinělé údaje pocházejí i z jiných oblastí ČSSR. Zjištěné lokality doplňují, případně potvrzují nálezy Gregora (1952), Povolného (1949), Gregora a Povolného (1949, 1950), částečně Starého (1930), Skaly (1912), Skaly (1944), Skaly a Zavřela (1945) a Patočky (1980). Věsměs byl prováděn sběr listů živných rostlin s minami, nejčastěji v zimním, ale i letním období, imaga byla dochována v umělých podmínkách. Proto není uvedeno datum nálezu, pouze seznam lokalit a hostitelská rostlina, na které byl druh zjištěn. Za rady potřebné k zapracování do problematiky děkujeme Dr. ing. F. Gregorovi, CSc.

P. abrasella (Z.) - *Quercus cerris* - Mor.: Mor. Krumlov, Milovice, Valtice, Mikulov, Hlohovec, Brno-Hády; Slov.: Gbelce, Šahy, Mochovce, Ipelské Úlany, Kiarov, Šiatoroš.

P. agilella (Z.) - *Ulmus* spp. - Mor.: Mikulov, Mušov, Brno-Bystrc.

P. alnifoliella (Hb.) - *Alnus glutinosa* - Mor.: Střelice, Brno, Tišnov, Osová Bitýška, Ostrovačice, Vsetín; Slov.: Trenč. Teplice.

P. blancardella (F.) - *Malus* spp. - Mor.: Klentnice, Tišnov-Květnice, Milovice, Brno-Hády, Brno, Čebín; Slov.: Brodské, Trenč. Teplice.

P. cavella (Z.) - *Betula pendula* - Mor.: Náměšř n. Osl., Hodonín; Slov.: Studienka, Závod.

P. cerasicolella (H.-S.) - *Cerasus avium*, *C. vulgaris* - Mor.: Klentnice, Pouzdřany, Milovice, Mikulov, Ivan, Sedlec u Mik., Tišnov; Slov.: Malacky, Trenč. Teplice.

P. comparella (Dup.) - *Populus alba* - Mor.: Mušov, Hlohovec, Led-

nice, Dolní Věstonice, Brno, Milovice, Břeclav; Slov.: Velké Leváre, Trenčín.

P. connexella (Z.) - *Populus nigra* - Mor.: D. Věstonice, Klentnice, Mikulov, Znojmo, Pohořelice, Střelice, Brno, Brno-Hády, Náměšť n. Osl.

P. coryli (Nicelli) - *Corylus avellana* - Mor.: Chříby-Holý vrch, Brno, Starý Poddvorov, Boleradice, Ostrovačice; Slov.: Trenč. Teplice.

P. corylifoliella (Hb.) - *Pyrus communis*, *Cerasus avium*, *Betula pendula* - Mor.: Klentnice, Mikulov, Čejč, Ivaň, Sedlec u Mik., Tišnov-Květnice, Chříby-Stupava; Slov.: Chlaba, Vel. Leváre.

P. cydoniella (D. et Sch.) - *Cydonia* - Mor.: Brno.

P. delitella (Z.) - *Quercus pubescens* - Mor.: Tišnov-Květnice, Milovice, Mikulov, Němčíčky, Starý Poddvorov; Slov.: Gbelce.

P. desertella (Gr. et Pov.) - *Genista pilosa* - Mor.: Popice u Zn. 1979.

P. dubitella (H.-S.) - *Salix caprea* - Mor.: Tišnov, Brno, Brno-Hády, Osová Bitýška, Heršpice, Chříby-Stupava, -Holý vrch, Vsetín; Slov.: Rohožník, Trenč. Teplice.

P. emberizaepennella (Bouché) - *Lonicera xylosteum*, *L. tatarica*, *Symphoricarpos rivularis* - Mor.: Pouzdřany, Milovice, Brno-Heršpice, Tišnov-Květnice; Slov.: Buková, Trenč. Teplice.

P. fraxinella (Z.) - *Genista germanica*, *G. pilosa* - Mor.: Střelice, Omice, Brno-Kohoutovice, -Kamenný vrch, Tišnov, Chříby-Stupava.

P. froelichiella (Z.) - *Alnus glutinosa* - Mor.: Mušov, Znojmo, Tišnov, Brno; Slov.: Holíč, Trenč. Teplice.

P. geniculella (Rag.) - *Acer pseudoplatanus* - Mor.: Tišnov, Chříby-Holý vrch, Mikulov, Čejč, Brno, Lednice; Slov.: Trenč. Teplice.

P. harrisella (F.) (= cramerella F.) - *Quercus petraea* (zejm.), *Q. robur*, *Q. cerris* - Mor.: Mikulov, Milovice, Tišnov-Květnice, Brno-Líšeň, Znojmo, Němčíčky, Klentnice, Starý Poddvorov, Střelice, Chříby-Holý vrch; Slov.: Brodské, Buková.

P. heegeriella (Z.) - *Quercus petraea* (zejm.), *Q. robur* - Mor.: Tišnov-Květnice, Náměšť n. Osl., Znojmo, Mikulov, Valtice, Hlohovec, Němčíčky; Slov.: Brodské, Buková.

P. ilicifoliella (Z.) - *Quercus cerris* - Mor.: Mikulov, Hlohovec,

Náměšť n. Osl., Valtice, Milovice, Starý Poddvorov; Slov.: Gbelce.

P. insignitella (Z.) - Melilotus - Mor.: Tišnov-Květnice, Brno, Brno-Hády.

P. junoniella (Z.) - Vaccinium vitis idaea - Mor.: Radostín, V. Dářko, Cikháj, Horní Bečva.

P. kleemannella (F.) - Alnus glutinosa - Mor.: Mikulov, Znojmo, Mušov, Střelice, Brno-Bystrc, Tišnov, Starý Poddvorov, Chříby-Stupava; Slov.: Velké Leváre, Holíč, Trenč. Teplice.

P. lantanella (Schr.) - Viburnum lantana, V. opulus - Mor.: Klentnice, Milovice, Pouzdřany, Dolní Věstonice, Hodonín, Radějov; Slov.: Skalica, Trenč. Teplice, Vršatec, Štúrovo, Plešivec, Silica.

P. lautella (Z.) - Quercus pubescens (zejm.), Q. cerris, Q. petraea, Q. robur - Mor.: Mikulov, Milovice; Slov.: Plavecký Mikuláš.

P. medicaginis (Ger.) - Medicago, Trifolium - Mor.: Brno, Mohelno, Pouzdřany, Troubsko, Bosonohy, Čebín.

P. maestingella (Müll.) - Fagus sylvatica - Mor.: Brno-okolí, Kateřina, Blansko, Křtiny, Adamov, Macocha, Tišnov-Květnice, Starý Poddvorov, Chříby-Stupava, -Holý vrch; Slov.: M. Karpaty-Buková, Baba pri Pezinku, Vršatec, Javorina, Trenč. Teplice, Súlov, Pleš. planina, Vihorlat-Klokočov.

P. mannii (Z.) - Quercus pubescens, Q. cerris - Mor.: Tišnov-Květnice, Milovice, Mikulov, Kobylí, Němčíčky; Slov.: Plav. Mikuláš, Čachtice.

P. mespilella (Hb.) - Sorbus torminalis, Pyrus sp., Cotoneaster spp. - Mor.: Sedlec u Mik., Brno-Bystrc, Tišnov-Květnice; Slov.: Plav. Mikuláš, Trenč. Teplice.

P. muelleriella (Z.) - Quercus robur - Mor.: Milovice, Mikulov, Starý Poddvorov, Znojmo, Mušov; Slov.: Studienka, Malacky, Brodské.

P. nicellii (Stt.) - Corylus avellana - Mor.: Tišnov-Květnice, Brno-Bystrc, Mohelno, Milovice, Mikulov, Sedlec u Mik., Boleradice; Slov.: Trenč. Teplice.

P. nigrescentella (Logan) - Lathyrus vernus, Vicia pisiformis - Mor.: Klentnice, Milovice.

P. oxyacanthae (Frey) - Crataegus spp. - Mor.: Tišnov-Květnice, Brno-Hády, Milovice, Mikulov; Slov.: Trenč. Teplice.

P. parisiella (Wocke) - *Quercus pubescens* - Mor.: Mikulov, Milovice, Klentnice, Pouzdřany, Kobylí, Němčíčky, Pavlov, Brno-Hády.

P. pastorella (Z.) - *Salix alba*, *S. triandra*, *Populus nigra* - Mor.: Klentnice, Hlohovec, Lanžhot, Mušov, Lednice, Náměšť n. Osl.; Slov.: Velké Leváre.

P. platani (Stgr.) - *Platanus occidentalis* - Mor.: Brno, Strážnice, Lednice, Hlohovec, Prostějov; Slov.: Čenkov, Štúrovo, Bratislava.

P. pomonella (Z.) (= spinicolella Z.) - *Prunus spinosa*, *P. domestica* - Mor.: Mikulov, Sedlec u Mik., Brno, Brno-Hády, Rosice.

P. populifoliella (Tr.) - *Populus nigra* - Mor.: Brno, Pohořelice, Střelice, Mušov, Hodonín.

P. quercifoliella (Z.) - *Quercus robur*, *Q. petraea* - Mor.: Mikulov, Milovice, Pouzdřany, Kobylí, Němčíčky, Starý Poddvorov, Znojmo, Brno-Kohoutovice, Křtiny, Tišnov-Květnice; Slov.: Štúrovo; f. *cerris* (Gr.) - *Q. cerris* - Mor.: Milovice, Valtice, Hlohovec, Starý Poddvorov; Slov.: Trenč. Teplice.

P. quinmata (Geoffr.) - *Carpinus betulus* - Mor.: Mikulov, Klentnice, Starý Poddvorov, Brno, Brno-Líšeň; Slov.: Bratislava.

P. quinquegutella (Stt.) - *Salix repens* - Slov.: Závod.

P. rajella (L.) (= strigulatella Z.) - *Alnus incana* - Mor.: Mušov, Čejč, Ostrovačice, Sloup, Adamov, Cikháj; Slov.: Stratená.

P. roboris (Z.) - *Quercus pubescens*, *Q. petraea*, *Q. robur* - Mor.: Mikulov, Milovice, Pouzdřany, Znojmo, Kobylí, Němčíčky, Starý Poddvorov, Brno-Líšeň, Chřiby-Holý kopec, Tišnov-Květnice, Střelice; Slov.: Plav. Mikuláš, Malacky, Trenč. Teplice.

P. salicicolella (Sirc.) - *Salix cinerea*, *S. aurita*, *S. caprea*, *S. repens* - Mor.: Dolní Věstonice, Mikulov, Klentnice, Sedlec u Mik., Mor. Nová Ves, Velké Meziříčí, Osová Bitýška; Slov.: Malacky, Rohožník, Velké Leváre, Dunajská Streda.

P. salictella (Z.) - *Salix alba*, *S. viminalis*, *S. purpurea*, *S. elaeagnos* - Mor.: Mikulov, Milovice, Mušov, Dolní Věstonice, Velké Bílovice, Lanžhot, Moravská Nová Ves, Brno, Brno-Bystrc, Osová Bitýška, Vsetín; Slov.: Holíč, Rohožník, Trenč. Teplice.

P. saportella (Dup.) - *Quercus pubescens*, *Q. petraea* - Mor.: Milovice, Pavlov, Pouzdřany, Klentnice, Děvín, Mikulov, Vranovice, Němčíčky, Brno-Hády, Starý Poddvorov, Tišnov-Květnice; Slov.: Plav. Mikulov

láš, Čachtice, Medovarce.

P. schreberella (F.) - *Ulmus* spp. - Mor.: Milovice, Valtice, Lanžhot, Starý Poddvorov, Brno, Náměšť n. Osl., Tišnov-Květnice; Slov.: Plav. Peter, Trenč. Teplice.

P. scitulella (Z.) - *Quercus pubescens* - Mor.: Němčičky.

P. sorbi (Frey) - *Sorbus aucuparia* - Mor.: Tišnov-Květnice, Mikulov, Osová Bitýška, Velké Meziříčí; Slov.: Malacky.

P. spinolella (Dup.) - *Salix caprea* - Mor.: Velká Bíteš, Osová Bitýška, Vsetín, Chřiby-Stupava.

P. stettinensis (Nicelli) - *Alnus glutinosa* - Mor.: Hlohovec; Slov.: Trenč. Teplice.

P. sylvella (Haw.) - *Acer campestre*, *A. tataricum*, *A. platanoides* (f. *platanoidella* de Joan.) - Mor.: Klentnice, Pavlov, Milovice, Mikulov, Starý Poddvorov, Brno-Heršpice, Brno-Líšeň, Tišnov-Květnice, Chřiby-Holý vrch; Slov.: Bratislava, Buková, Medovarce, Trenč. Teplice.

P. tenerella (de Joan.) - *Carpinus betulus* - Mor.: Milovice, Pavlov, Brno-Kohoutovice, Tišnov-Květnice, Chřiby-Holý kopec; Slov.: Buková, Trenč. Teplice.

P. tremulae (Z.) - *Populus tremula* - Mor.: Milovice, Lednice, Brno-Bystrc, Mohelno, Velká Bíteš, Tišnov-Květnice; Slov.: Velké Leváre.

P. tristrigella (Haw.) - *Ulmus* spp. - Mor.: Milovice, Klentnice,

P. ulmifoliella (Hb.) - *Betula pendula* - Mor.: Klentnice, Hlohovec, Hodonín, Náměšť n. Osl., Tišnov-Květnice, Chřiby-Stupava; Slov.: Trenč. Teplice.

P. viminetorum (Stt.) - *Salix viminalis* - Mor.: Mor. Nová Ves.

Z u s a m m e n f a s s u n g

Im Beitrag sind die Ergebnisse der faunistischen Forschung von Arten der Gattung *Phyllonorycter* Hübner, 1822 in der ČSSR zusammengefasst. Grössere Aufmerksamkeit wurde besonders dem Gebiet von Südmähren und von der Westslowakei gewidmet. Insgesamt wurde ein Sammeln der Nährpflanzenblätter mit den Minen durchgeführt. Die Falter wurden in den Kustbedingungen erhalten. Im ganzen führen die Autoren 58 Arten an.

L i t e r a t u r a

- Gregor, F., 1952: Moli rodu *Lithocolletis* Hb. na dubech v ČSR. Zool. a ent. listy, 1 (15): 24-56.
- Gregor, F., Povolný, D., 1949: What is *Lithocolletis staintoniella* Stt.? Entom. listy, 12:4-9.
- Gregor, F., Povolný, D., 1950: Naši příslušníci rodu *Lithocolletis* Hb. na *Acer* a *Alnus*. Entom. listy, 13:129-151.
- Patočka, J., 1980: Příspěvek k faunistice Lepidopter Slovenska nadčeledí Nepticuloidea, Incurvaroidea a Tineoidea. Zprávy Čs. spol. ent., 16:135-147.
- Povolný, D., 1949: Podkopěnkovití moli rodu *Lithocolletis* Hb. na ovocných stromech. Acta univ. agric. et silv., fac. agron., C 45:1-68.
- Skala, H., 1912: Die Lepidopterenfauna Mährens. Verh. nat. Ver. Brünn.
- Skala, H., 1944: Beitrag zur Falterfauna Mährens und Schlesiens. Ent. listy, 7:111-116.
- Skala, H., Zavřel, H., 1945: Hyponomeuta e Moravia et Silesia. Ent. listy, 9:33-52.
- Starý, B., 1930: O minujícím hmyzu v zemi Moravskoslezské. Práce Mor. přír. spol., Brno, VI, 6.

Adresy autorů:

Aleš Laštůvka, A. Slavička 15, 796 05 Prostějov
RNDr. Zdeněk Laštůvka, Šumavská 30, 602 00 Brno